

Svar (28/6 99)

Forskningsministeren (Jan Trøjborg):

Universiteternes frie forskning er sikret via Universitetslovens § 1, der lyder: et universitet »selv træffer afgørelse om den forskning, der skal drives« (stk. 4.), og universitetet skal »værne om forskningsfriheden og bidrage til at udbrede kendskab til videnskabelens arbejdsmetoder og resultater« (stk. 2.).

Universitetsloven giver mulighed for, at virksomheder og andre eksterne bevillingsgivere medfinansierer/sponsorere videnskabelige stillinger inden for et bestemt forskningsområde. Indgåelse af aftale om medfinansiering kræver imidlertid accept fra universitetets ledelse.

Ifølge universitetsloven kan virksomheden ikke stille krav om, at forskere skal følge bestemte metoder, eller at forskningsresultater ikke må offentliggøres. En person, der er helt eller delvist sponsoreret, er som alle medarbejdere på den pågældende forskningsinstitution underlagt lederens beføjelser. Fx skal institutlederen underrettes om og godkende alle projekter, der griber ind i instituttets virksomhed.

I begrundelsen for det aktuelle spørgsmål refereres til Aalborg Universitets - tekniske naturvidenskabelige fakultets samfinansieringsordning, som giver virksomheder mulighed for at samfinansiere bestemte forskerstillinger med 50%.

Det er Aalborg Universitet, der - også i forbindelse med samfinansieringsordningen - bestemmer, hvad der skal forskes i. Det sikrer Aalborg Universitets tekniske naturvidenskabelige fakultet ved, at aftaler skal indgås inden for rammerne af følgende retningslinier:

1. Det er kun universitetets videnskabelige medarbejdere, der kan forhandle aftaler om samfinansierede ansættelser.
2. Samfinansierede ansættelser kan kun finde sted inden for de indsatsområder, som fakultetsrådet har udpeget i fakultetets langsigtede strategiplan eller ved konkret godkendelse i fakultetsrådet.
3. Der skal være tale om FIK-aktivitet (ikke-kommerciel forskning), og der kan således ikke være tale om produktudvikling.
4. Der er kun tale om samfinansierede ansættelser i universitetsstillinger som forskningsadjunkt, forskningslektor eller forskningsprofessor (den supplerende stillingsstruktur).
5. Den ansatte forsker skal have fast arbejdsplads på universitetet.

6. Institutlederen, der har ansvaret for det pågældende instituts forskning, skal acceptere den samfinansierede ansættelse. Dekanen godkender ansættelsen efter indstilling fra institutlederen dog jf. pkt. 2.

7. Dekanen påser, at ansættelsen er i overensstemmelse med fakultetets strategiplan, og at den overholder universitetets generelle ansættelsesregler, samt at fakultetet har ressourcer til medfinansiering.

For at en ansøgning om medfinansiering af en forskerstilling kan imødekommes, er det derudover et krav, at det pågældende institut har ubemandede undervisningsopgaver, og at medfinansieringen indregnes i instituttets kapacitet. En forsker, der ansættes under denne ordning skal således levere 25% undervisning.

Til orientering vedlægges (ikke elektronisk) udskrift fra Aalborg Universitets hjemmeside, hvor retningslinierne for ordningen omtales. (Ikke optrykt her).

Det er således min klare vurdering, at det grundlag, som Aalborg Universitet anvender for aftaler med private virksomheder, ligger inden for universitetslovens rammer.

Spm. nr. S 2444

Til forskningsministeren (21/6 99) af:

Søren Kolstrup (EL):

»Vil ministeren tage initiativ til at oprette forskningsfonde på de forskellige fakulteter, som private firmaer kan donere penge til, således at private firmaer kan medfinansiere forskning uden at have direkte indflydelse på forskningens karakter?«

Begrundelse

Hvis den offentlige forskning skal fastholde sin uafhængighed og langsigtede karakter, er det efter spørgerens mening vigtigt, at der ikke er direkte økonomiske forbindelser mellem private sponsorer og forskeren. For at sikre dette foreslår spørgeren sig, at der kan oprettes fonde på det enkelte fakultet, hvor private kan bidrage, hvorefter fakultetet kan uddele penge til forskningsprojekter. På den måde etableres et filter mellem forskeren og virksomheden, såle-